

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 7C/105/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114233041
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Vorobelová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2016:8114233041.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Katarínou Vorobelovou v právnej veci žalobcu: X. C. Q., Q.. J.. H., D.: XX XXX XXX, X. XX, B., v konaní právne zastúpený T. A. P.. T. C. Q.. J.. H., A.Z. XX, B., proti žalovanej: M. Q., Z.. XX.XX.XXXX, B. X., F. XXXX/XX, v konaní o zaplatenie X XXX Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

konanie v časti o zaplatenie sumy XXX,XX Eur spolu s úrokom z omeškania zastavuje,
v prevyšujúcej časti žalobu zamietá,
náhradu trov konania účastníkom nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca svojou žalobou podanou na tunajšom súde dňa XX.XX.XXXX žiadal súd, aby vydal platobný rozkaz, ktorým by zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy X XXX Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške X,XX % ročne od XX.XX.XXXX do zaplatenia. Zároveň žiadal priznať náhradu trov konania.

Žalobca svoj návrh odôvodnil tým, že dňa XX.XX.XXXX uzatvoril so žalovanou zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške X XXX,XX Eur, ktorý sa zaviazala zaplatiť v XX-tich mesačných splátkach po XX,XX Eur. V súlade s ustanovením zmluvy poskytol žalobca žalovanej dňa XX.XX.XXXX revolving, podľa žaloby vo výške X XXX,XX Eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splatiť v XX-tich mesačných splátkach vo výške XX,XX Eur a dňa XX.XX.XXXX poskytol žalobca žalovanej ďalší revolving vo výške X XXX,XX Eur, ktorý sa žalovaná zaviazala zaplatiť taktiež XX-tich mesačných splátkach po XX,XX Eur. Žalovaná sa dostala do omeškania už pri splátke č. XX a žalobca dňa XX.XX.XXXX vyzval žalovanú na úhradu neuhradených splátok. Žalovaná mala uhradiť sumu X XXX Eur. Túto sumu však neuhradila ani čiastočne. Žalovaná ku dňu podania žaloby uhradila X XXX,XX Eur.

Žalovaná na pojednávaní uviedla, že žiada súd, aby preskúmal, či žalobcom uplatňovaný nárok je dôvodný, keďže mala za to, že na predmetnú zmluvu už zaplatila dosť. Žalovaná taktiež uviedla, že predloží súdu aj ďalšie doklady o platení pohľadávky okrem tých, ktoré predložil žalobca. Na pojednávanie, ktorého termín brala na vedomie, sa však nedostavila a na svoju obhajobu nepredložila žiadne listinné dôkazy. Súd preto konal v jej neprítomnosti v súlade s § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Žalovaná po podaní žaloby uhradila sumu XXX,XX Eur. V tejto časti zobral žalobca žalobu späť a žiadal konanie zastaviť. Ďalej si uplatňoval nárok na sumu XXX,XX Eur spolu s úrokom z omeškania.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením s listinnými dôkazmi predloženými žalobcom, a to s oznámením o zosplatnení zo dňa XX.XX.XXXX, zmluvou o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zmluvnými dojednaniami k zmluve o revolvingovom úvere, kartou klienta, ako aj s ďalším spisovým materiálom a zistil tento stav:

Žalobca dňa XX.XX.XXXX uzatvoril so žalovanou zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške X XXX,XX Eur (nie ako bolo uvedené v žalobe X XXX,XX Eur), ktorý sa žalovaná zaviazala zaplatiť v XX-tich mesačných splátkach po XX,XX Eur. Žalobca poskytol žalovanej dňa XX.XX.XXXX ďalší revolving vo výške XXX,XX Eur (nie ako je uvedené v žalobe vo výške X XXX,XX Eur), ktorý sa žalovaná zaviazala splatiť v XX-tich mesačných splátkach vo výške XX,XX Eur a taktiež jej dňa XX.XX.XXXX poskytol ďalší revolving vo výške XXX,XX Eur (nie ako je uvedené v žalobe vo výške X XXX,XX Eur), ktorý sa žalovaná zaviazala zaplatiť taktiež v XX-tich mesačných splátkach po XX,XX Eur. Žalovaná tak od žalobcu celkovo dostala X XXX,XX Eur. Žalovaná svoj úver riadne splácala až do XX. splátky, pričom už vtedy žalovanému zaplatila X XXX,XX Eur. Celkovo ku dňu podania žaloby zaplatila X XXX,XX Eur a po podaní žaloby ďalších XXX,XX Eur. Žalobca vyzval žalovanú na úhradu neuhradených splátok dňa XX.XX.XXXX. Žalovaná mala uhradiť sumu X XXX Eur. Túto sumu však do dňa podania žaloby neuhradila ani čiastočne.

Podľa zmluvy bola splatnosť úveru k 17-temu dňu v mesiaci. RPMN bola XX,XX %. V zmluve nie je uvedená konečná splatnosť úveru. Podľa oznámenia veriteľa o schválení úveru mal byť dátum splatnosti poslednej splátky dňa XX.XX.XXXX. Podľa zmluvy mala zmluvná odmena predstavovať X XXX,XX Eur.

Podľa oznámenia o zosplatnení zo dňa XX.XX.XXXX žalobca oznámil žalovanej, že je v omeškaní s úhradou splátok č. XX až XX a suma omeškaných splátok je spolu XXX,XX Eur, pričom sa uvádza, že ak sa dostane do omeškania s úhradou ktorejkoľvek splátky viac ako 3 mesiace a uplynie 15 dní od doručenia tohto oznámenia, stanú sa splatnými všetky záväzky zo zmluvy, ktoré sa majú stať splatnými až v budúcnosti.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, účinného v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len OZ), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 OZ, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 OZ, Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 OZ, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, účinného v čase uzatvorenia zmluvy, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 2 písm. a) zákona 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii, účinného v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len citovaného zákona), na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa § 2 písm. b) citovaného zákona, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 ods. 1 citovaného zákona, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania;³⁾ v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Podľa § 3 ods. 2 citovaného zákona, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 4 ods. 2 citovaného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,
- n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,

- o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p) práva spotrebiteľa podľa § 7,
- q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

Podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona, pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

V predmetnom konaní mal súd za nepochybné preukázané, že medzi účastníkmi bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere v súlade so zákonom č. 258/2001 Z. z. Na základe tejto zmluvy boli žalovanej poskytnuté finančné prostriedky, ktoré mala splácať v príslušných splátkach, čo však nerobila. Žalobca teda pristúpil k zosplatneniu celého úveru. Oznámením o zosplatnení, doručeným žalovanej dňa XX.XX.XXXX a omeškaním žalovanej so splátkou viac ako 90 dní, sa k XX.XX.XXXX poskytnutý úver zosplatnil.

Súd skúmal, či zmluva uzatvorená medzi účastníkmi spĺňa všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Súd zistil, že zmluva neobsahuje náležitosti, ktoré vyžaduje zákon o spotrebiteľských úveroch, ktorý bol účinný v čase uzatvorenia zmluvy. V zmluve konkrétne absentuje konečná splatnosť úveru, ako aj rozčlenenie jednotlivých splátok na istinu, úroky a poplatky. Za takejto situácie potom má súd za to, že zmluva je síce platná, ale bezúročná a bez poplatkov. Súd poukazuje na to, že spolu so sumou, ktorú žalovaná zaplatila po podaní žaloby, žalobcovi pri poskytnutí sumy X XXX,XX Eur zaplatila X XXX,XX Eur. Žalobca napriek tomu, že žalovaná uhradila už takmer dvojnásobok z poskytnutej sumy, žiada od žalovanej zaplatať ďalších XXX,XX Eur.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd dodáva, že úverovú zmluvu považoval za neplatnú v časti dohody o úrokoch, a to s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka a na § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Dohodnutý úrok totiž predstavoval pri úvere XX,XX % ročne a pri revolvingu XX,XX % ročne, pričom z internetovej stránky Národnej banky Slovenska súd zistil, že v Z. XXXX bola priemerná úroková sadzba pri úveroch s dobou splatnosti od 1 do 5 rokov vo výške XX,XX % ročne, teda viac ako päťnásobne nižšia ako v spornej zmluve. Nepochybné ide o úžernický úrok, ktorý je potrebné považovať za neplatný. Súdy sa už vo viacerých rozhodnutiach zaoberali platnosťou dohody o úrokoch v úverovej zmluve práve s ohľadom na korektív zakotvený v § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Najvyšší súd SR v rozsudku 5Cdo 26/2011 zo dňa 26.04.2012 uviedol: „neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek“. Najvyšší súd ďalej poukázal na to, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii platil veriteľovi neprimerané, až úžernické úroky. V spomínanom prípade išlo o dve zmluvy o pôžičkách, pri ktorých úroky presahovali takmer 4 až 5,5-násobne obvyklú úrokovú mieru v bankách. V tejto súvislosti možno poukázať aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove 3Co 151/2013 zo dňa 25.09.2013, ktorý konštatoval, že vzhľadom na vyššiu mieru rizika pri poskytovaní úveru nebankovými subjektmi sa dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie viac ako 100 % oproti prímeru bánk. K podobnému záveru dospel Krajský súd v Prešove aj v rozsudku 16Co 71/2011 zo dňa 08.12.2011, keď zdôraznil, že je neakceptovateľné porovnávať ceny úverov so subjektmi, ktoré ich dojednávajú v spoločensky nežiaducim rozsahu. Preto aj v danom prípade súd dospel k záveru o neplatnosti dohody o úrokoch s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Ako je zrejmé, žalovaná zaplatila žalobcovi viac ako je celková výška úveru. Súdu tak nezostalo nič iné, len žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

Podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.), účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Neúspešnému žalobcovi náhrada trov konania nepatrí. Úspešnej žalovanej trovy konania nevznikli. Súd teda nepriznal náhradu trov konania ani jednému z účastníkov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p., rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom dobrovoľne splnená po nadobudnutí jeho vykonateľnosti, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.